

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Diumenge 10 de Octubre de 1897

Núm. 3.389

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Reus, un mes. Pts. 350
Extranjer y Ultramar. Pts. 350
Anàlisis, à preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals llibreries d'aquesta ciutat de forma illas si es troba en Barcelona, litografia Mallorquí, carrer Junquera, 6. No's retornan los originals encara que no's publicuin.

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

MALALTS DELS ULLS

Lo DOCTOR BIADA, oculista del Hospital del S. C. de Barcelona, ex-quefe de clínica y ab titol de las universitats de Berlin y Wurzburg, ex-ajudant dels Drs. Wecker y Landolt de Paris.

Reb en CONSULT á Reus, tots los diumenges y dilluns de 9 á 12 y de 4 á 5. Arrabal alt de Jesús, 38, sobre el Correu.

Los demés dias á Barcelona, Clars, 44, cantonada á la Gran Via, de 11 á una y de 4 á 5.

La que paga més contribució de la província

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

de la comarca de Reus.

CREMA LÀCTEA ROMEU

Reproductora de la llet

aprobada per la M. Ilre. Acadèmia Médich Farmacéutica de Barcelona.

Eficacment recomenada per aumentar la llet á las Mares de familia, en quants casos s' hagi retirat per disgust, fluixet, etc. Ab son ús, tota mare pot criar á sos fills durant lo temps de la lactancia.

Dipòsit: Farmacia de A. SERRA, Arrabal de Sta. Anna, 80

REUS

PERA L DIA DELS MORTS

Riquissim y variat assortit de coronas, flors artificials, rams, pensaments y demés adornos propis para mitzós, panteóns y sepulturas y arreglo dels demés objectes que's troben deteriorats.

Última novetat y gust exquisit, á preus limitadíssims.

Se trobará en lo domicili de las germanas

RIPOLL

Reus.—Carrer de S. Joan, 18, segon.—Reus.

Vinyas Americanas

DE

Marcial Ombrás (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, per millions.—Preus reduïts y autenticitat garantizada.—Cinc millions d'estacas, y un milió de barbats.

GAS REUSENSE

Aquesta Societat insala canyeries y aparatos d'iluminació y calefacció á qui ho solliciti, sens cap gasto per part del sollicitant, mediante pago del gas a 30 céntims de pesseta lo metre cúbic, y ab tal que'l consum anyal arribi á una cantitat determinada.

Per més informes y detalls, dirigirse á la fàbrica.

Per los Pirineus y Mitj-dia de França

LOURDES

Al eixir de Tolosa per la línia de Bayona, lo tren pren novament la direcció vers los Pirineus, atraves-

oient aquellas hermosas comarcas, sempre verdes, ricas y ben cultivadas, que, com deya molt bé nostre bon amich en Pascual en son magistral article al parlar d'aquestas encontreades, si alegran la vista, fan tristor á tot bon espanyol al considerar la diferència que hi ha ab nostra terra, al altre vessant de les mateixas muntanyas. Be es veritat per això que la agricultura francesa té bona sort dels molts canals de rego y caudalosos rius que cursan per aquesta nació, tant, que apena se passan sis ó set kilòmetres sense trobarne.

Arribarem á Tarbes, capital del departament dels Alps Pirineus y del bisbat del seu nom, y no poguerem resistir de fer una excursió á «Bagnères-de-Bigorre», lloc celebrat per sus aigües y molt visitat durant l'istiu per los molts atractius que ofereix, tant, que 'ls francesos l' auomenen la metrópoli dels Pirineus. Lo tren, ab 26 minuts, va recorrer los 22 kilòmetres que hi ha de Tarbes á Bagnères-de-Bigorre, deixantnos admirar de pas las déliciosas valls y muntanyas que abundan en aquest país, los riuhets que arreu passan juguetant, los campanars dels pobles, rodons y punxaguts, las bonas carreteras, y aquells camps tan verds com si fossem en Maig, sense un pam de terra sens cultivar.

Bagnères está á 551 metres d' altura, en los Pirineus Centrals, enfront de Caufranc, en lo límit de nosaltres províncies de Huesca y Navarra y es una bonica població, al costat del riu Adour, plena d' hermosos xalets y jardins, ab amples y rectes carrers, parchs y passeigs; està rodejada de verdes muntanyas, en las quals, com á tacas negras, s' hi veuen las casas, d' istil sisí, ab las barracas para las vacas que arreu se venen per tot, y s' ben una llet riquissima. Lo cassino municipal es un elegant y magnífich edifici, montat á la altura y ab la riquesa que saben fer aquests garcons, rodejat per un gran parch; y no molt lluny, en lo cim del puig més alt, hi ha la estatua de la Verge

del Pilar, desde qual punt s' oviran los veïns munts, verdosos y humits per la rosada, comú en aquest lloc. L' iglesia es d' una forma molt original, y las donas del poble, pera anar á missa, portan mantellines blancs, y altres negras, en forma de caputxa.—Hi ha un bon establiment de banys salino-sulfatós, pera combatre lo reuma, paràlisis, nervis, gola, anèmia en poch grau, y altres malalties.

De retorn á Tarbes, prenguerem lo tren pera Lourdes, la «Meca» dels francesos, y això fa que 'ls treus que afloheixen á aquella religiosa població vagin continuament plens de gent devota, destacantse en ellis nombrosos sacerdots.

Lourdes es una bonica vila d' uns 6500 habitants de dret, perque si aném a comptar los de fet casi dupliquen aquell número, tants son los tranzeunts que diariament la visiten; està situada al peu dels Pirineus, dins una vall rodejada d' altas muntanyas, en la línia ferrea de Corte á Burdeos y á Bayona, y es país de la Basconia. L' atravessa'l riu Gave, procedent de Par, que devant del antiga castell que domina la vila forma cascada que 's precipita ab torbellins d' aigua y espuma, volant la Esplanada de la Basílica y la gruta de la Verge.

Tots los qua hagin estat Lourdes han de conservar una impressió duradera de sa permanència en aquest santuari, puig semblant en veneració á la que nosaltres professém á la Verge de Montserrat, es més gran la adoració que 'ls francesos tenen á dit lloc, aumentada per los freqüents miracles que aquí s' realisen.

Al entrar en la població s' observa un mehiment tan especial, que no sabém com compararlo; hi ha una animació silenciosa, si m' permeten la frase: figureuvs lo dijous Sant á Barcelona, plens los carrers, pero la gent parlant en veu baixa y dirintse tots vers lo mateix lloc, la Basílica de Lourdes. En los dos carrers principals no s' hi veuen més que tendas d' estampas, imatges y objectes religiosos, quals venedors s' anomenan, la majoria, parents de la Bernadette, l'afortunada doncelleta á la qual va apareixes la Verge y quina modesta casa en que habità es visitada ab veneració. Y apropósito d' aquella permeute que compí algo de sa historia, y de la aparició miraculosa.

Maria-Bernarda Soubirons nasqué en dit poble á 7 de Janer de 1844, y era filla d' uns pobres moliners; ocupada en sa infantesa en guardar remats, á la edat en que altres noyes acaban d' anar á escola, Bernadette no sabia llegir ni escriure, ella no coneixia més que son barretet y no parlava més que l' patuá dels Pirineus. En lo dia 11 de Febrer de 1858, Bernadette, acompañada de sa germaneta y d' altre noyeta, anaven pel costat del riu Gave en busca de branques secas per portarlas á llur casa payral en previsió dels rigors del hivern; arribadas devant la gruta de Massabielle, las altres noyes s' internaren cap un riuquet que, en aquella època existia en aquells encontorns, y Bernadette anava á fer lo mateix, quan va sentir un terratrèmol fondo parescut á una veu impetuosa; ella mirà y... oh misteri... vegé un espectacle maravilós: en lo fondo de la gruta, en mitj d' una claretat resplandeixent, se li va apareix la Verge Immaculada, respirant celestial belleza y bondat, vestida ab una llarga túnica blanca com la neu, ab cintura blava; un llarg rosari penjava de sa drexa, y á sos pens una rosa d' or. La hermosa senyora indicà á Bernadette que recités lo Sant Rosari, y se li aparegué altre tres voltas, fins que 'l dia de la festa de la Anunciació la noyeta li pregà que li digués son nom, y la Verge li respondé: «Jo soch l' Inmaculada Concepció, y ab aquestes peraulas disposades en forma d' aureola, en lliris adiamantadas so-

bre sa testa, hi ha la imatge de la Verge, de marbre blanch, en lo mateix siti en que aparegué à Bernadette.

La basílica de Lourdes es elegant y grandiosa; lo campanar, de bella construcció, remata ab una atrevida fletxa de forma octogonal. L' edifici mideix 51 metres de llargada y 21 d' amplada, y dirígi la construcció l' arquitecte Mr. Durand; lo constitueixen tres cossos, que venen à esser tres temples distints: lo primer es l' iglesia del Rosari, en lo centre de las dos hermosas rampas de pedra que remontan à la plataforma de la Basílica superior, formant una plassa circular inmensa, quals rampas, monumentals y en suau pendient, venen en semicircul, una per part, à finir enfront de dita iglesia, y tenen en sa part superior magníficas arcadas que las airavessan, de molts metres d' amplada; altres dos escalas de marbre, en espiral, donan accés à la Basílica d' una pert. y à la gruta de l' altra. L' iglesia del Rosari té magníficas portas de bronze daurat, ab relleus, y en son altar major un artístich grupo que representa la Verge, donant lo rosari à Sant Domingo, estant los altars laterals completament plens d' ofrenes; sobre questa iglesia hi ha la cripta, circular, y també sos altars estan plens d' ofrenes de fidels curats de sus dolencias y agrahits à la Verge, y demand hi ha la Basílica (que es un moment tan elegant com rich de construcció) à la que hi dona accés una escalinata monumental; una preciosa estàtua de Jesús, de marbre blanch decora la entraïa, y l' interior es d' una riquesa incomparable per los preciosos mosaics, baixos relleus y magníficas obras artísticas que decoran lo temple y en especial l' altar mayor, en que destaca la imatge de Ntra. Sra. ab dotze estrelles d' or y diamants: los tretos y columnas de las tres naus de que consta, estan pleas d' infinit d' estàndarts de les repetidas pelegrinacions que aquí venen, d' espases y altres trofeus y presents de devots, sobre tot cors d' or ó daurats, uns ab los mots pronunciats per la Verge, altres ab paraules d' agrahiment, etc., etc.

Enfront de la Basílica hi ha la espayosa esplanada que va desde l' pont del riu Gave fins la iglesia del Rosari, en una extensió d' uns 500 metres, y es un ample passeig rodejat d' arbres y jardins, y à l' altra part del riu hi ha 'ls magnífichs convents de carmelitas y de la Inmaculada Concepció, que, més que assils religiosos, pareixen palau per sa construcció.

Pero l' clou de Lourdes es la gruta; es aquesta una cova irregular d' uns deu metres, en la que, com ja he dit, hi ha la imatge de la Verge en lo siti en que s'aparegué à Bernadette; en l' interior y als costats s' hi veuen mils y mils crosses depositadas per personas curadas; grans cantitats de ciris, alguns dels quals tenen més de 5 centímetres d' amplada, creman continuamente, y es tanta la cantitat de cera derritiada, que han de plegarla à paletadas. Al costat de la gruta hi ha l' edifici de piscinas per a los malats, y la font de l' aigua miraculosa, que mena 5.000 litres per hora, continuamente està atestada de gent que beuen y omplen cantires per durs als à llurs casas.

Las nombrosas personas que constantment hi ha totas las horas del dia omplen los molts banchs que hi ha enfront de la gruta, el ayre lliure, y esperan torn pera entrar en ella, estan plenas d' un misticisme que conmov, allí hi veieu totas las classes mescladas, l' aristocrata al costat del pobre, l' elegant dama rossantse ab la senzilla pajesa, es un dir, lo socialisme en acció: tota classe de traijos, ab las varietats de las distintes regions, dels diferents habits de tants distints religiosos y monjas com se veuen. Y mes que tot, quan à la tardé surt la professió de rogativas pera curar los malats y veieu aquella inmensa gentada de totas edades y sexes, egenollantse y pregant ab extassis religios; quan un malalt, un tul-lit, un coix, resulta curat, y 'ls crits de... miracle, miracle! repercuten per aquella gran plassa, l' ànima experimenta una sensació de goig tant gran que may mes s' olvida.

Ab motiu de trobarse allí varies pelegrinacions de distints llochs de Fransa, tinguerem occasió de presenciar una nit un espectacle maravellós, y fou la marxa de las antorxes, à la que hi concorregueren 10 ó 12 000 persones, totes ab un círculo à la mà, aglopadas cada qual à son respectiu estàndart de llur regió: figureu-vos una tranquila nit de Septembre, de lluna clara llenant los raigs sobre la montanya, la vall y l' riu: al fondo la hermosa basílica, resseguida, las líneas de sa fachada per bombetas elèctriques de distints colors, y en lo campanar poderosos focos que l' omplia de llum. Del vèhi mont del Calvari, qual cim lo corona un gran Crist de marbre ab una creu de molts metres, bairavan los pelegrins entonant cantichs, y formant distints grups; aquí 'ls bretons ab sos especials barrets, allà 'ls provencals ab sos graciosas cofieles y altres

ab boinas, y altres, distintas totas, conservant mes que nosaltres lo vestit característich, y ompliren de gent y de llums l' esplanada y la gran plassa, fent un efecte fantàstich y original, tenint tan hermos cuadro per march la montanya, los verts camps, lo riu, y en la font, lo poble ab son antich castell. Y allí, devant del temple, tenint per teix lo cel plé d' estrelles quals brillants raigs se confonen ab los dels llums elèctriques y dels ciris, aquella gentada se prosternà, y agenollada resaren à la Verge de Lourdes pera que 'ls donés felic retorn à sus llars, pera creure à llurs familiars.

Y coneguent que aquesta *lettre* se fa ja massa llarga, se despedeix fins la pròxima son afm.

J. KAISER

Septembre, 1897.

Castells al ayre

Nos pensiu que 'ns referim al pilá ó la torre, ni l' castell de vuyt que fan los nostres xiquets de Valls, no, ens referim à castells mes alts.

Los qui passém llargas temporadas al Mas, entre pagesos, ne sentiu moltes.

Ahir mateix cuant trascolavan lo ví escoltava la conversa que tenian un pagés jayet dos homes de bon ragent y un burdegás.

Parlavan de Sagasta, home que cap d' ells coneix personalment y feyan anà lo seu nom ab una franquesa que semblava haguessin dinat junts moltes vellas. Deya lo jayet: Aquest home que avny maneja las xurriacas, no es dels que penguin fort, y fins me faria d' ell si no fossin los qui l' rodejan. Si ell sapigués lo que costa l' portar aquest ví que trascole, dintre las botas, ja 'ns protegiria, mes com que no ho sap, sens cuydado l' pot tindre.

Un altre treballador, una mica enmosquitat, deya: Aquest home que li diuhen Sagasta, qui es metje ó apotecari? porque si ho fos, podria preparar un cataplasme econòmic, que los un pagat, no fet ab fullarraca ni arrels ni llevors bullits, sino un *contrafort* à la agricultura, que de una vegada assegurés la sortida de nostres fruys. Perque vajan, vendre lo ví á 18 pesetas, y pagar lo pá á duro no pot anà ni ab rodas. Aquí no mes s' hi fan los ceps de la vinya que avy ja casi no produheixèn, perque entre la filoxera y la seca, enguany venent lo ví á vuyt pessetas no farém pas la pau. En cambi si ara que tot lo mon te la atenció posseda ab lo senyor Sagasta per veure shont se d'canta, se li fa entendre que per la majoria dels pagesos d' Espanya, 'ns vindria molt bé un tractat ab las nacions del mon, que agradantloshi l' ví, no 'n poden beure, perquè los drets d' entrada pujan mes que l' valor del fruyt, y ell que tot ho pot, volgués afavorirnos, nosaltres may mes pensariam ni ab carllins, ni republicans, perque lo que voldriam es treballar y arribar à bordo.

L' altre pagés que encara no havia dit, aquesta boca es meva, esclata à riure com un hoig. tractantlos de tontos y de nens, que tot això que 'ns pensém de vendrer lo ví cart y comprà lo pa barato no ho fará ni 'l Sagasta ni ningú d' Espanya. Aquí no es cuestió d' emplestres, ni cataplasmes, perque mireu lo que porta l' diari; que s' estan disputant los de Madrid los empleos y sous, alló es una bota de sant furiol, *tants cuants n' hi cauen se fonan*. Ho entenen, are? Preparamos per carregants de paciencia y si no 's pot menjat pà menjarém coca.

Lo burdegás que havia estat molt atent ab los castells al ayre dels tres treballadors, arrancá un pitor tot plegat dihen: Ja sé lo que succehirá de tot això, d' aquí un any sorja, ó sigui mon enterro ab vida.

¡A cuantas consideracions se prestan las conversas de la nostré gent del camp!

ANTON.

Torre Dolores Octubre 1897.

ARTS Y LLETRES

Las músicas populars de las Regions espanyolas

La música gallega

En totes las nacions del mon existeix un gènere de música, conservada tradicionalment per las classes baixas del poble y que 's coneix per sa senzillesa, sa especial tonalitat, sos variats ritmes y altres circumstancies que li donan un carácter propi y original. Ayxo es la música popular.

Galicia es una bella terra que posseheix harmoniosos cants molt expressius, abont alguns compositors han estudiat ab *amore* delicadíssimas melodías, que després han transportat à sus composicions, com feu Bellini ab lo típic primer coro de la òpera *Sonambula*, y mes encare ab la introducció del acte primer de *Luzia di Lammermoor* Donizetti, puig estant ab dues pessas calcadas enterament ab la *Muiñeira*, puig son ritme, sa melodia y son acompañament son exactament los mateixos. Y aquesta coincidència no es casual, puig segons la *Historia de Galicia* escrita per D. Manuel Murguia, diu que Bellini y Donizetti havien demanat datos referents als cants populars de Galicia, puig (anyadeix) que en sus obres desitjaven donar en alguns trossos de composició purament lo sabor imitatiu d' alguns cants populars.

També l' malograt Gounod en sa opera *Filemon y Baucis*, en la sublim dansa de Bacants, li serví de base la antiga *Alborada gallega*, y molts altres compositors han seguit las petjades dels que citém, lo que prova lo gran valer dels cants d' aquella hermosa terra.

Me limitaré à fer una petita ressenya de tols les cants populars notables que posseheix Galicia.

La Muiñeira. Es de combinació triple, (sis per vuit) y'l temps de rigodons. La melodia te algun parentescut ab las dels *inglanders* d' Escocia, y 's compón de dues ó mes parts ab frases de vuyt compassos cada una. Aqueixa compositions musicals deuenir haner d' estar basadas sobre una tonalitat senzilla y de ritme ben determinat. També poden variar, pero en aquest cas han de conservar especialment son caràcter. *La Muiñeira* se toca ab gaita y tamborí y 's canta. Veuse 'aquí una estrofa.

Vinde neus, vinde nens
arredor do men capote
que à unhas heinas de casare
é á outras heillas dar ó dote.

Los Alalás ó L' Alalalaa, originaria de las valls de la *Ulla*, es un cant que derrama en l' espíritu una fruició comparable solzament à la que se sent contemplant aquelles incomparables comarcas. Acaba sempre ab una nota que 's prellonga indifinidament. Las coblas que que s' hi cantan son quartetas octasílabas.

A ruada. Cant gallego de pura rassa, son temps es *allegro*, ab compas de dos per quatre; sa melodia está composta en períodes de tres compasos, lo cual li dona certa originalitat. La forma de versos que en ell se cantan son com regueixen.

Venía ó pandeiro á ruada!
Qu' estas son os mazarocas,
Qu' hoxo teño de fiare.

Cant del Vierzo. Aqueixa cant perteneix à las dues regions fronterisas, Galicia y Leon. Es molt digne de notarse en ell la mesola del caràcter musical gallego ab lo castellà. Consta de dues frases de vuyt compassos cada una; la primera es melancólica y apassionada, y la segona es bastan alegre y bullanguera, se escriu ab lo compás dos per cuatro y se sembla bastant ab los *Alalalaas*.

Fiada. Es la reunio de donas en una casa ab l' objecte de filar per la mestressa de la mateixa, qui no obstant de pagarlas no més que ab un sopar, les veu sempre alegras. Se 'ls hi dona una gaita y hi fan cap joves pera passar l' estona parlant y ballant. Son cant's escrit ab lo compás de dos per cuatro ab períodes de cinch compassos, son movimenti es *moderato*. Aquí va una cuarteta.

Unha noite me collaron
n'unha fiada de lan:
unha noite me collaron,
outra non me collerán.

(Cant popular).

La Penla. Ball galaic, s' usa en la vila de Ponteareas, en la província de Pontevedra, la melodia de aqueixa ball se executa en la professió del Corpus, als dos costats del Santíssim, com a guarda d' honor.

L' Ataruto ó Ataruso. Aqueixa cant es dels primers temps de Galicia, es un crit do guerra no inferior a un *jurral* D. Joseph M. Varela Silvri, à qui Galicia deu apreciables investigacions sobre sa música popular, publicà no fa molt un interessant article en lo qual exposava algunes consideracions històriques sobre l' origen de dit cant.

La ceremonia religiosa que dona origen al celebrat *Ataruso*, son un grup de pagesos al rededor d' una foguera en lo *lubre*, ahont bellavan entonant cançons peculiares del país, d' ahont preyenent las *padas*, *fijadas* ó *filadas* à Galicia.

Los brigantins siguieren los primers pobladors de Galicia, segons se desprén de la historia. Se reunien en lo *lubre*, especie de bosch de pins, pera reuar al seu deu y saudar ab sentidas pregariás al sol, y entre la

oració y l' cant passaven tres ó quatre horas, acabant aquell acte religiós ab un crit molt agut y llarg. D' aqueix crit, fidel manifestació de la alegria del seu poble, ha nascut lo cant anomenat *atarugo*. L' *atarugo* dels brigantins era l' resum de la oració peculiar y característica, la intima expressió del sentiment religiós de tot un poble.

JASINTO VERGÉS.
(S' acabà)

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS
del dia 9 d' Octubre de 1897

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'obser-vació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d'humitat	PLUIA en 24 h.	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSEР-particular
9 m.	767	68	00	44	Ras	
3 t.	767	66	00	44	Ras	

HORAS d'obser-vació	TEMPERATURAS	VENTS	NUVOLS
	Maxima Minim.	Term. tipo	direcció classe can
9 m.	Sol. 23 Sombra 19	16	S. ab 0'3
3 t.	27 18	16	S. ab 0'3

Un amic nostre nos prega fem públich que en un d'aquests darrers dies perdié un decim de la loteria de Madrid qual sorteig se verificará demà.

Dit bitlet té el número 1.952 y es la fracció 7.

L' interessat prega al qui hagi fet la troballa lo presenti a questa Redacció, puig per un cas que sortis premiat te presas totes las midas pera que no s'assagi efectiu per questa Administració ni per las de- més d'Espanya.

A las nou en punt d'aquesta nit, tindrà lloc la anunciada funció extraordinaria que en motiu de la restauració del saló d' espectacles, se donarà en la re-creativa societat «El Alba».

En la obra «Juan José», que's la que's posarà en escena, y pendrà part a més dels joves que componen la secció dramàtica, las senyoretas Auñón y Fornolleras y la senyora Canaval.

Pendrà part en la festa, la aplaudida banda «Ju- ventud Reusense».

Lo sorteig de la Loteria Nacional que s'ha de celebrar a Madrid lo dia 11 del actual consta de 10.000 bitllets al preu de 150 pessetas cada un, dividits en décims a 15 pessetas. Los primers serán en número de 500 importants 1.050,000 pessetas.

Hem rebut lo número del Teatro Regional corresponent a la present setmana. Publica folletí del drama «D. Joan de Serrallonga», «Deliri de grandesses», (nou de gran èxit) de don Joseph Nogué y de la pessa «Lo remey universal».

Y are que parlém d'aquest periòdich, permetins sa nova empresa que la cridem un xic el ordre, puig sembla que's desvia un poch del camí que deu seguir tota publicació consagrada al art de Catalunya. Diem això per alguns grabats que hi hem vist publicats, mes propis de la premsa de Madrid mes atenta al negocí que al art.

En la part literaria s'hi notan també imperdonables descufts que fan mal veure de debò a la direcció, puig s'hi veuen molts castellanisms y versos molt deficientes, impropis d'un periòdich verament artístich y que te tota la setmana per escullir los travalls. Tot això li fem present ab la millor intenció, puig es un periòdich que comensà relativament bé, ens es simpatitzich, y ens doldria que descendís al nivell de tants altres que tots los que estiman l' art coneixen.

Aquesta nit celebrarà la societat «La Palma» la vetllada literaria musical que anunciamos dias enrera y que promet revestir verdadera importància.

Després de la festa, s'organisarà un ball en obse- qui a les noyas concurrentias.

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d'aquesta ciutat, puja a la cantitat de pessetas 1165'30.

De «Lo Teatro Regional»:

«S' estan ultimant los travalls per una funció que se verificarà en honor de nostre inolvidable company de redacció senyor Ximeno, y a benefici de sa familia.

En dita funció s'estrenarán un drama en 3 actes, original del Sr. Llorens Valero y un juguet de D. J. Bernadó y March.

Enterarem a nosires lectors de tot quant se fassi per tan benèfich fi.»

Per aquest acte y tot quant se relacioni en bé del art y dels artistas, Lo Somatent té l'honor d'offer sa modesta cooperació.

Diu un telegrama:

«El Imparcial», parla de travalls que alguns ca- chichs fan per acaparar le mejor número de puestos públichs, en benefici de sos parents y allegats, donant-se l'cas escandalós de que hi hagi qui solliciti una Di- recció general per cada gendre dels prohoms de la situació, y qui demani cuatro Gobrns de provincias pera altres tants deudos seus.»

Aprendo en los empedernits defensors del sistema centralizador. Ja poden cambiar los gobernrs, ja's poden dir Illiberal o conservador, tot es cuestió de nom, darrera d'ells s'hi amagan los mateixos egoismes, las mateixas arbitrarietats y fins los mateixos crims.

Teatre Català.--Barcelona.

La cosina de la Lola

La comedia en un acte de D. Francisco Xavier Go- do estrenada anit es una obra molt entretenguda per las cómicas y ben desarrolladas escenes que conté. Tots los xistes de que l'obra está plena son de bona lley. L'autor fou cridat repetidas voltas al palco escénich obtenint molts aplaudiments, ab tot y lo dit a for- sa d'imparcials debém apuntar que té els seus defectes com es el de ser las dues primeras escenes poch cuy- das per lo que desfilan un xic languidament. Nos desanimí el Sr. Godo y endavant que ab lo que ve pre- sentnos prompte's conquistarà un honrós lloc entre nostres primers dramaturchs.

JOAN RIBERA Y PRATS.

Petita correspondencia de "Lo Somatent"

J. A. B. (Barcelona). Impossible ferla anar avuy. Anirà al número següent. Envihi sovint, sobre tot prosa.

F. P. (Solivella). Està bé. Treballi per la nostra causa en aqueixa comarca.

J. F. G. (Tortosa). Ahir m' entregaren la seva obra. La llegiré ab molt gust y li daré mon parer. Gracias per tot.

J. M. (Vendrell). Està bé. Envihi algo de per aqueixa comarca.

S. B. S. (Barcelona). Rebut y gracias. Lo llibre no's rebé. Digui al amich Burgas que espero rebrel. Tinch originals d'ells que publicaré si no hi troba inconvenient.

M. A. (Reus). Si no pot ser avuy anirà al següent. Tinch de dirli que no tinch lo gust de conéixer, al me- nos pel nom.

J. A.

SECCIO OFICIAL

Registre civil

del dia 8 d' Octubre de 1897.

Naixements

Margarida Sternan Puisard, de Faustino Gastón y Octavia.—Frederich Solanellas Rossell, de Pere y Carme.

Matrimonis

Cap.

Detuncions

Joseph Ostell Sabaté, 3 mesos, Arrabal de Robuster, 10.—Joan Llevat Gassull, 20 anys, Vallroquetas, 17.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Francisco.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesc

Avuy á dos cuarts de vuya del matí tindrà lloc la Comunió general en Ntra. Sra. del Carme y á dos cuarts de cinch de la tarde lo Rosari y demés oracions de costum ab exposició y professió per la Iglesia.

Parroquia de S. Joan Baptista (Providencia)

Avuy diumenge, denarà principi en questa Iglesia la solemne Novena que la Arxicofradia Teresiana d'aquesta ciutat tots los anys dedica á sa excelsa Mare Sta. Teresa de Jesús.

Tots los dies á las sis de la tarde se posará de manifést á S. D. M. resarisse á continuació lo Santíssim Rosari, ab lo fi de guanyar las Indulgències que durant aquest mes d' Octubre concedeix lo Santíssim Pon- tífice, seguirán los exercicis de la Novena y sermó que està á càrrec tots los dies del Rvt. P. Vidallet,

de la Companyia de Jesús, finalant ab la Reserva del Santíssim.

Lo divendres, festivitat de Sta. Teresa, á dos cuarts de deu se cantarà un solemne Ofici ab accompanyament d' armonium, y predicarà les glories y virtuts de la Santa lo referit P. Vidallet. La Comunió general tindrà lloc lo diumenge 17 durant la Missa de las 8, ab la plàstica corresponent La part de cant està á càrrec de les Religiosas d'aquest Convent.

Sant de demà.—Sant Fermí.

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	64'82	Filipinás	96'75
Exterior	80'05	Aduanas	96'75
Amortisable	68'37	Cubas 1886	95'
Fransas	18'85	Cubas 1890	78'75
Norts	24'15	Obs. 6 010 Fransa	94'75
Exterior París	62'25	Obs. 3 010	52'25
París	29'50	Londres	32'60

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los països.

BOLSI DE REUS

Cotisacions realisadas en lo dia d'ahir à Barcelona facilitades per lo corredor en questa ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	64'81	Fransas	48'90
Exterior	80'05	Cubas vellas	95'
Colonial	'	Cubas novas	79'81
Norts	24'50	Aduanas	96'75
Obligacions d'Imperial	80'87	Oblig. 3 010 Fransa	53'12

PARÍS	62'69	Norts	95'
Exterior	62'69	GIROS	53'00

Paris 29'50 Londres 53'00

ANUNCIS PARTICULARS

Academia Fortuny

Ensenyansa de dibuix, pintura y modelat

BIRIGIDA PER

RAMON CASALS

Premiat ab medalles, diplomas y mencions honoríficas en varias exposicions, alumno per oposició del «Regio Instituto di Belli Arti» en Roma.

Ensenyansa de dibuix lineal, adorno, figura, paisatge, natural, pintura al oli y l'ayguda.

Dibuix y pintura ab model vivo

Carrer Major núm. 28, pis 1.er.—Reus

CLASSES DE MÚSICA

Per lo professor Estanislao Mateu

Quedan obertes desde primer d' Octubre en casa 6

á domicili. 10 et 15 et 20 et 25 et 30 et 35 et 40 et 45 et 50 et 55 et 60 et 65 et 70 et 75 et 80 et 85 et 90 et 95 et 100 et 105 et 110 et 115 et 120 et 125 et 130 et 135 et 140 et 145 et 150 et 155 et 160 et 165 et 170 et 175 et 180 et 185 et 190 et 195 et 200 et 205 et 210 et 215 et 220 et 225 et 230 et 235 et 240 et 245 et 250 et 255 et

